

RUS Nyhetsbrev

Nr 5 – September 2007

I det här numret

- 1 **Inledare – Ordet psykiskt sjuk missbrukas**
- 2 **Nya framsteg kan lösa schizofrenins gåta**
- 2 **Lång väntan på asyl gör flyktingar sjukare**
- 3 **Tillsatser i godis kan göra barn hyperaktiva**
- 3 **Läkemedel förbättrar prestationsförmåga**
- 3 **Impuls får pengar från psykiatri-satsning**
- 4 **Webbutbildningar i psykiatri**
- 4 **På gång – viktiga datum**

Inledare – Ordet psykiskt sjuk missbrukas

Nu tänker jag ta upp hur ordet psykiskt sjuk missbrukas i samhället. Jag var inne på nätet och gjorde lite olika tester på aftonbladet. Där var en fråga som handlade om vad som händer om man har mycket sex. Det var bland annat svar som att man tappade lusten och att man kände sig tvingad till det. Det sista svaret blev jag väldigt ledsen över och det var att man kunde bli psykiskt sjuk.

Jag känner ingen som har blivit psykiskt sjuk för att de har mycket sex. Den biten är ju en del i ett förhållande. Då skulle alla som har mycket sex med den de älskar vara i farozonen för att drabbas av psykisk ohälsa.

Jag tror snarare att den person som inte får uppleva ett förhållande och visa sin kärlek för någon och som är helt ensam och inte har några vänner har större risk för att hamna i psykisk ohälsa.

Är det för att man är rädd för psykiskt sjuka personer eller är det för att de anser att man är längst ner på den så kallade rankingen i samhället? Jag blir bara så sårad, för vi med psykisk ohälsa är givetvis lika värda som alla andra i samhället.

Jag blir illa berörd när man kan läsa sådana saker nu år 2007. Vet inte samhället något om psykisk ohälsa? Om de nu vet det så varför använder de sig inte av det som de har lärt sig? Varför betar sig samhället så här mot personer med psykisk ohälsa?

Jag kan också tycka att det är hemskt med alla våldsdåd som ha skett i samhället av psykiskt sjuka personer. Men det man måste se efter är varför detta har hänt. Det handlar om dålig vård och en massa nerdragningar i samhället.

Sedan kan man få höra väldigt ofta att man kallar personer för jävla psykfall. Det är som det är det nya inneordet och jag anser att vi är fel ute om man tar till sådana ord. Varför säger man dessa ord? Jag fattar inte det!

Är det så illa att vara psykiskt sjuk i dagens samhälle? Jag tycker inte det. Jag anser att det är samma sak att vara psykiskt sjuk som att vara diabetiker. Ska man säga jävla diabetiker också? Det gör ingen för det är en accepterad sjukdom.

Varför kan inte en person med en skadad själ också få vara accepterad för sin sjukdom?

Jonas Andersson
Ungdomssekreterare
RUS

Nya framsteg kan lösa schizofrenins gåta

Forskare har tagit ett avgörande steg i förståelsen av schizofreni. Sjukdom-en verkar hänga ihop med att nyfödda nervceller löper amok och bildar kontakter på ett okontrollerat sätt.

För sex år sedan hittade skotska forskare en gen, som verkar skadad hos många människor med schizofreni. Ursprungligen hittades genen i en skotsk familj där ovanligt många drabbades av sjukdomen. Flera andra undersökningar, bland annat i Finland, har

För sex år sedan hittade skotska forskare en gen, som verkar vara skadad hos många människor med schizofreni. Ursprungligen hittades genen i en skotsk familj där ovanligt många drabbades av sjukdomen. Flera andra undersökningar, bland annat i Finland, har bekräftat sambandet.

Av alla ”gener för schizofreni” som har valsat runt de senaste åren, framstår genen *disc1* som den i särklass mest intressanta. Men ingen har förstått vad genen har för uppgift i kroppen.

Nu kan en amerikansk forskargrupp för första gången visa genens funktion. Rönen ska tryckas i forskningsvärldens allra tyngsta tidskrift, amerikanska *Cell*.

Genen verkar ha avgörande betydelse när nyfödda nervceller ska hitta sin plats i hjärnan. Den styr att de växer till lagom snabbt, att de hittar sin plats, att de bildar lagom många kontakter med andra nervceller och att de fyrar av impulser i lagom takt.

Om genen *disc1* inte fungerar växer de nyfödda nervcellerna till för snabbt. De bildar för många kontakter på fel ställen och fyrar av impulser för ofta.

Bai Lu, verksam vid USA:s nationella institut för mental hälsa och en av studiens författare förklarar att nervceller ska fyra av med en viss frekvens. Det är mycket viktigt för arbetsminnet. Personer med schizofreni har problem med arbetsminnet. Studien visar att nervceller fyrar av på ett felaktigt sätt om inte genen fungerar.

Bai Lu menar att forskningen om schizofreni nu bör riktas in på andra spår än tidigare. Forskarna bör, menar han, fokusera mer på arbetsminne och hur nervceller fyrar av impulser, och på hur kretsar i hjärnan byggs upp. De ska inte hålla så mycket på antal nervceller eller hjärnans volym eller olika signalämnen.

Lång väntan på asyl gör flyktingar sjukare

Långa väntetider för att få besked om asyl gör flyktingar med trauman ännu sjukare. Det visar en ny studie som gjorts vid Landstinget i Värmland.

Forskare på Centrum för traumatisk stress i Värmland och Institutet för psykosocial medicin vid Karolinska institutet i Stockholm, har intervjuat ett 60-tal flyktingar. Flyktingarna hade varit i Sverige i genomsnitt fyra år. Samtliga hade fått avslag på sina asylansökningar och även fått dem omprövade.

Flyktingarna i undersökningen hade även hållit sig gömda från svenska myndigheter, i snitt i tio månader, under de år de varit i Sverige.

Tillvaron för flyktingar som lever gömda är eländig och präglas av skräck och oro, visar studien. Exempelvis vågar åtta av tio inte söka vård när de är i behov av sådan, inte ens om läget är akut.

Tillsatser i godis kan göra barn hyperaktiva

Vanliga tillsatser i godis och läsk kan utlösa hyperaktivitet hos friska barn. Det visar en ny brittisk studie. Det är sedan tidigare känt att vanliga tillsatser kan förvärra symptomen hos barn med befintlig ADHD-diagnos.

Enligt studien ledde dock intag av tillsatser i vissa fall till hyperaktivitet även hos barn som inte hade diagnosen sedan tidigare. Det är dock oklart om effekten beror på färgtillsatser eller konserveringsmedlet natriumbensoat.

I studien fick barn i tre- respektive åttaårsåldern en daglig dos av färgämnen och konserveringsmedel i juice, medan en kontrollgrupp fick juice utan tillsatser. Barnen som fått tillsatser visade i genomsnitt 0,2 poäng högre värde i ett test för ADHD som deras föräldrar eller lärare utförde.

Forskningsresultaten, från universitetet i Southampton, har publicerats i tidskriften The Lancet.

Vanliga tillsatser i ämnen i godis och läsk kan utlösa hyperaktivitet hos friska barn. Det visar en ny brittisk studie. Det är sedan tidigare känt att vanliga tillsatser kan förvärra symptomen hos barn med befintlig ADHD-diagnos.

Läkemedel förbättrar prestationsförmåga

Barn med ADHD som behandlas med läkemedlet Strattera får bättre social prestationsförmåga, enligt en ny svensk studie.

Studien presenteras i dag vid en internationell barnpsykiatrikongress i Florens. I undersökningen jämförde forskare vid nio kliniker i Sverige förändringar i funktionsnivå hos 99 barn med ADHD som behandlades med Strattera (atomoxetin) respektive placebo. Barnen var mellan 7 och 15 år.

Studien pågick i tio veckor och visade att de barn som fick läkemedlet uppnådde en signifikant bättre prestationsförmåga vad gäller socialt umgänge med kamrater, jämfört med barnen i placebogruppen. Effekten mättes via ett frågeformulär som barnens föräldrar svarade på.

Inga signifikanta skillnader mellan patientgrupperna sågs dock när barnen själva utvärderade sin hälsa och funktionsförmåga.

Ipuls får pengar från psykiatrisatsning

Ipuls, Institutet för professionell utveckling av läkare i Sverige, får del av pengarna från regeringens psykiatrisatsning.

Ipuls får 6,3 miljoner kronor 2007 och 5,7 miljoner kronor vardera under 2008 och 2009. Pengarna ska användas för att utveckla och förstärka utbildningen för ST-läkare i psykiatri.

Dels ska kurserna i psykiatri bli fler. Dels ska Ipuls försöka att centralt definiera vilka behov som är viktigast för att nå målen med utbildningen.

Enlig Kristian Borg, vd för Ipuls, är avsikten att öka attraktionskraften på utbildningen och att få fler unga doktorer att intressera sig för psykiatri.

Webbutbildningar i psykiatri

För att höja kompetensen inom psykiatri vill regeringen att Socialstyrelsen utreder behovet av webbaserade vidareutbildningar för läkare och sjuksköterskor.

Sedan tidigare finns ett beslut att utreda behovet av utbildning för psykiatrins baspersonal. Men nu ska Socialstyrelsen, tillsammans med bland annat Sveriges Kommuner och Landsting, utreda vilket behov som finns för vidareutbildningar för personal som har tidigare akademisk utbildning inom hälso- och sjukvårdsområdet.

Det handlar om läkare, sjuksköterskor, kuratorer och annan personal inom psykiatri. Socialstyrelsen ska även lämna förslag på hur en webbaserad utbildning skulle kunna se ut.

Socialminister Göran Hägglund skriver i ett pressmeddelande att det finns stora behov av att satsa på kompetens och vidareutbildning bland personalen inom psykiatri.

De som arbetar med frågorna måste få chans att ta del av nya forskningsrön och även ges tillfällen att reflektera över exempelvis bemötandefrågor och arbetsätt.

Dels handlar det om att höja kvaliteten inom vård och omsorg av psykiskt sjuka och funktionshindrade, men även för att kunna konkurrera om arbetskraft genom att vara en attraktiv arbetsgivare.

Socialstyrelsens uppdrag ska redovisas senast den 15 november i år

På gång – viktiga datum

RUS-caféer:

Stockholm: söndagar, jämna veckor, kl. 14.00-18.00.

Borlänge: onsdagar kl. 18.00-21.00.

Täby: fredagar kl. 15.30-19.00.

15-19 oktober, Åsa folkhögskola

Språk och tanke

Innehåll: Att träna sig i att formulera sina tankar i både skriftlig och muntlig form.

Sista anmälningsdag: 21 september 2007

22-26 oktober, Hagabergs folkhögskola

Hjälp till självhjälp – för dig som leder en grupp inom RSMH

Innehåll: En fortsättningskurs för den som sätter igång eller leder någon grupp. Vad innebär det att leda grupper. Gruppprocesser.

Sista anmälningsdag: 28 september 2007

Nästa nummer av RUS Nyhetsbrev kommer i mitten av oktober.

Vill du bidra med material så skickar du in det senast den 10 oktober.

Enklast och snabbast med e-post till: osten.hannmyhr@rsmh.se

Direktsändningar måndagar 19-20.

Om du går in på nätet och skriver in följande adress så kan du också lyssna på de senaste sändningarna:
<http://www.rsmh.se/lyssna.htm>

Direktsändningar måndagar 20-21.

RADIO SYDVÄST
Stockholm 88,9 Mhz

NATIONELLA
Hjälplinjen
020-220060

Behöver du någon att prata med?

Nationella hjälplinjen erbjuder dig kris- och stödsamtal samt råd och hänvisning via telefon och texttelefon.

Du kan ringa Nationella hjälplinjen för egen del eller som närstående.

Du ringer kostnadsfritt och anonymt och det syns inte på din telefonräkning att du ringt.

Telefonnummer: 020-22 00 60

Telefonöppettider:

Måndag - torsdag: 17.00-22.00

Fredag - söndag: 17.00-24.00

RUS Nyhetsbrev

Ansvarig utgivare: Therese Persson

I redaktionen: Östen Hannmyhr, Jonas Andersson

Adress: Instrumentv. 10, 2 tr, 126 53 Hägersten

Tel: 08-772 33 60

E-post: rus@rsmh.se